

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
ФАРМАЦЕУТСКА КОМОРА
The Pharmaceutical Chamber of Serbia

СТАНДАРДИ ЗА ПРАЋЕЊЕ ИСХОДА ТЕРАПИЈЕ У ЦИЉУ ОПТИМИЗАЦИЈЕ ТЕРАПИЈЕ И ПОБОЉШАЊА ИСХОДА ЛЕЧЕЊА ПРАЋЕЊЕМ ОДРЕЂЕНИХ ПАРАМЕТАРА У БОЛНИЧКОЈ АПОТЕЦИ

ПРЕДАВАЧ

ДРАГАНА РАЈИНАЦ, МАГ. ФАРМ.СПЕЦ.

СТАНДАРД 76

- ПРАЋЕЊЕ ИСХОДА ТЕРАПИЈЕ
  - ОПТИМИЗАЦИЈА ТЕРАПИЈЕ
  - ПОБОЉШАЊЕ ИСХОДА ЛЕЧЕЊА
  - ПРАЋЕЊЕ ОДРЕЂЕНИХ ПАРАМЕТАРА
-
- унапређење безбедне и ефикасне употребе лекова

КАКО ОБЕЗБЕДИТИ РАЦИОНАЛНУ ПРИМЕНУ ЛЕКОВА

Предуслов за СТАНДАРД 76

- Доступност података о пацијенту
  - Информациони систем са доступним подацима
  - Разговор са пацијентом
  - Комуникација са здравственим радницима

- Довољан број запослених магистара фармације и специјалиста

ПРЕГЛЕД И УСКЛАЂИВАЊЕ УПОТРЕБЕ ЛЕКОВА

1. Преглед и усклађивање употребе лекова **при пријему пацијента** у здравствену установу - *спроводи магистар фармације.*
2. Преглед употребе лекова **током хоспитализације** (клинички преглед лекова)- *спроводи магистар фармације специјалиста из области клиничке фармације, фармакотерапије или фармацеутске здравствене заштите.*
3. Преглед употребе лекова и саветовање пацијента **при отпусту пацијента** из здравствене установе– *спроводи магистар фармације.*

Преглед и усклађивање употребе лекова при пријему пацијента

- Преглед свих лекова које пацијент узима укључујући и друге производе за унапређење и очување здравља
- Унос у медицинску документацију пацијента
- Могу се установити:
  - интеракције лекова, лек-храна интеракције,
  - нежељене реакције,
  - неуобичајено дозирање,
  - проблеми са адхеренцом,
  - ефекти лека,
  - проблеми са употребом лекова са режимом издавања без рецепта или других производа за унапређење и очување здравља.

Преглед употребе лекова **ТОКОМ** хоспитализације

- Преглед се базира на доступним информацијама о употреби лекова, информацијама о пацијенту и клиничким информацијама
- Фармацеут треба да има увид у здравствене параметре пацијената

Прегледом употребе лекова током хоспитализације може се утврдити:

- да ли лекови који се користе имају значајне контраиндикације, интеракције или нежељене ефекте, и сл.;
- адекватност дозе и режима дозирања, време и пут примене;
- ризик од кумулативног ефекта употребе одређених лекова;
- да ли су здравствени радници упознати са начином реконституисања и правилном администрацијом лека (избор растварача, пут давања, дужина трајања инфузије и сл.);
- да ли пацијент има проблема или потешкоћа везаних за употребу лекова;
- да ли се применом лекова постижу жељени исходи терапије, пратећи одговарајуће параметре, увидом у одговарајућу медицинску документацију.

Преглед употребе лекова током хоспитализације – место магистра фармације

- Уколико уочи проблем везан за предложену терапију пацијента, фармацеут указује лекару на те проблеме и предлаже начин за њихово превазилажење
- Фармацеут **не може самостално да мења терапију** коју је одредио лекар.
- У случају настанка несташице лека, треба да буде укључен у процес одлучивања о супституционој терапији
- Када је у склопу терапијског мониторинга потребно праћење концентрације лека у биолошком материјалу, учествује у тумачењу резултата и даје препоруке за евентуалну корекцију терапије
- Анализира извештај о резистенцији бактерија уз давање предлога о корекцији протокола за превенцију инфекција и лечење појединих болничких инфекција.

Преглед употребе лекова и саветовање пацијента при отпусту пацијента из ЗУ

- При отпусту пацијента из здравствене установе, фармацеут треба да да савет пацијенту о примени прописане терапије.
- Приликом трансфера пацијента између одељења, односно здравствених установа, фармацеут треба да омогући поуздан пренос информација о примењеној терапији лековима.

Преглед употребе лекова при пријему, трансферу и отпусту пацијената

Проверити:

- да ли је пацијент упознат са врстом и сврхом лекова које користи;
- да ли је пацијент користи све прописане лекове или је самоиницијативно прекинуо употребу лека на рецепт;
- да ли је пацијент следио препоручени режим дозирања и време примене;
- да ли лекови који се користе имају значајне контраиндикације, интеракције или нежељене ефекте и сл.;
- да ли пацијент има проблема или потешкоћа везаних за употребу лекова;
- да ли је пацијент упознат са ризицима од нередовног узимања лекова или самоиницијативног прекида терапије;
- које лекове без рецепта, дијететске производе и медицинска средства користи пацијент;
- да ли су применом лекова постизани жељени исходи терапије.

Закључак

Магистар фармације у ЗУ има велики потенцијал да допринесе безбеднијем и ефикаснијем лечењу пацијената.

Услуге болничких фармацеута ограничене су бројем запослених.

Хвала на пажњи!

